

Kitab Daniel - Nomer Satus Sekawan Dasa Gangsal Patang Puluh II

Ngertos Wahyu Pungkasanipun Daniel: Wigatinipun Belteshazzar lan Kawedharipun Ramalan

Jeff Pippenger

2024-03-23

Wahyuning Daniel kang pungkasan kapacak ana ing telung pasal pungkasan. Pasal kang kapisan saka telung pasal iku, kaya dene pasal kang pungkasan saka telung pasal mau, negesake pengalaman Daniel, dene pasal ing tengah negesake sajarah kenabian kang nyariyosake munggah lan rubuhe kang pungkasan saka ratu lor palsu. Pasal kang kapisan iku kaya pasal kang pungkasan, lan pasal ing tengah nggambarake pambrontakane ratu lor palsu. Wahyu Daniel kang pungkasan, yaiku wahyu bab Kali Hiddekel, ngasta pratandha tanganing Alpha lan Omega, yaiku Sang Kayekten. Nalika kita wiwit ngrembug wahyu Daniel kang pungkasan, kita bakal miwiti saka ayat kapisan.

Ing taun katelu pamaréntahané Koresy, raja ing Persia, ana sawijining prakara kawedharaké marang Dhanièl, kang aran uga Bèltsyazar; lan prakara iku temen, nanging wektu kang katetepaké iku dawa; lan dhèwèké mangertèni prakara iku, sarta pikantuk pangerten bab wahyu mau. Daniel 10:1.

Ana sawetara kayektèn kang kaandhut ing ayat iki. Kang kapisan yaiku jeneng Daniel, “Belteshazzar”.

Lan punggawa para sida-sida iku maringi jeneng marang wong-wong mau: Daniel diparingi jeneng Beltesazar; Hananya, jeneng Sadrakh; Misael, jeneng Mesakh; lan Azarya, jeneng Abednego. Daniel 1:7.

Daniel kaparingan jeneng “Belteshazzar” ing pasal kapisan, lan sawisé iku dhèwèké ora tau kasebut manèh minangka “Belteshazzar” nganti wahyu pungkasané diwedharaké. Mulané, Belteshazzar iku jenengé ing paseksèn kang kapisan lan kang pungkasan. Owahé jeneng ing ramalan nggambaraké sawijining pralambang gegayutan prajanjian antarané Allah lan umaté. Nalika Pangéran lumebet ing prajanjian karo Abram lan Sarai, Panjenengané ngowahi jenengé dadi Abraham lan Sarah. Panjenengané ngowahi jenengé Yakub dadi Israel, lan Panjenengané njanjèkaké bakal maringi umat prajanjiané ing dina-dina pungkasan sawijining jeneng anyar.

Marga saka kapentingané Sion Aku ora bakal meneng, lan marga saka kapentingané Yerusalem Aku ora bakal kendhat, nganti kabenerané metu sumorot kaya pepadhang, lan kaslametané kaya obor kang murub. Lan para bangsa liya bakal weruh kabeneranmu, lan sakehing ratu kamulyanmu; lan kowé bakal sinebut nganggo jeneng anyar, kang bakal dijenengaké déning cangkemé Pangéran. Yesaya 61:1, 2.

Menyang pasamuwan ing Filadelfia, yaiku satus patang puluh papat ewu wong ing dina-dina wekasan, Panjenengane uga maringi prasetyan iki.

Sapa sing menang bakal Daktindakaké dadi tugu ing Pedalemaning Allah-Ku, lan dhèwèké ora bakal metu manèh saka ing kono; lan Aku bakal nulis ana ing dhèwèké asmaning Allah-Ku, lan asmaning kutha Allah-Ku, yaiku Yérusalèm Anyar, kang tumurun saka swarga, saka Allah-Ku; lan Aku bakal nulis ana ing dhèwèké asma-Ku kang anyar. Sapa sing duwe kuping, muga ngrungokna apa kang diandika déning Roh marang pasamuwan-pasamuwan. Wahyu 3:12, 13.

Para nabi nggambarake umaté Allah ing dina-dina wekasan, lan béda karo Abraham, Sarah, lan Israel, teges pas saka Belteshazzar iku ora dimangertèni. Jeneng kang diparingaké Allah marang umaté ing dina-dina wekasan kanggo makili sesambetan prejanjiané iku minangka jeneng kang durung kawruhan nganti tekan wektuné Panjenengané maringi jeneng iku marang wong-wong mau. Jeneng Belteshazzar iku nandhani Daniel minangka umaté prejanjiané Allah, yaiku Philadelphia, ing dina-dina wekasan, nanging jeneng kang satemené iku didhelikaké nganti wektu panyegelan, awit jeneng iku katulis ing bathuké wong-wong mau, yaiku panggonan kang padha uga dadi panggonan katulisé segel.

Lan aku nyawang, lah ana Cempené wedhus ngadeg ana ing gunung Sion, lan bebarengan karo Panjenengané ana satus patang puluh papat ewu wong, padha kagungan asmaning Rama Panjenengané kaserat ana ing bathuké. Wahyu 14:1.

Daniel sinebut Belteshazzar ing pasal kapisan lan banjur ing pasal sepuluh, mangkono anggane ngenali awake dhewe minangka pralambang saka gerakané malaékat kapisan, lan gerakané malaékat katelu; awit pasal kapisan nggambarake pekabarané malaékat kapisan, kaya sing sadurungé wis katetepake kanthi rinci ing artikel-artikel sadurungé. Mulané pasal sepuluh nggambarake gerakané malaékat katelu, lan umat prajanjian ing dina-dina pungkasan. Ayat iku banjur ngenali Belteshazzar minangka pralambang saka wong-wong sing mangertèni tambahing kawruh sing kabukak segelé ana ing gerakan reformasi sing diwiwiti ing taun 1989. Iki dipralambangaké déning penekanan tumrap apa sing dipangertèni déning Daniel (Belteshazzar).

Daniel dipratelakaké minangka wong kang mangertèni “bab” kang “kababar marang Daniel,” “lan bab iku bener, nanging wektu kang katetepaké dawa: lan dhèwèké mangertèni bab iku, lan nduwèni pangerten bab wahyu iku.” Daniel mangertèni “bab” iku, lan uga “wahyu” iku. Tembung Ibrani “dabar,” ing ayat iku dipertal minangka “bab,” lan tegesé “tembung.” Sacara profetik, “tembung” iku makili loro-loroné wahyu bab “pitu mangsa,” nanging uga makili Kristus, kang iku Sang Sabda. Loro-loroné “pitu mangsa” lan Kristus iku Watu Karang kang ditampik déning para tukang bangunan, lan Daniel makili sawijining umat kang mangertèni loro unsur simbolisme saka Sang Sabda.

Ing Daniel pasal sanga, ayat telulukur, kita manggih salah siji ayat kang paling wigati gegayutan karo ramalan wektu rong ewu telung atus taun lan rong ewu limang atus rong puluh taun, kang digambarake déning pitakon ing Daniel pasal woluh, ayat telulas, lan

wangsulan ing ayat patbelas. Pitakon iku takon, “Suwéné pira wahyu ‘chazon’ kang nandhani pangidak-idakan marang pasucèn lan bala kang katindakaké déning paganisme lan banjur papalisme?” Pangidak-idakan iku lumaku rong ewu limang atus rong puluh taun, minangka panggenapan saka “pitu mangsa” ing Levitikus rong puluh enem.

Wangsulan tumrap pitakonan ing ayat telulas punika yaiku nganti rong ewu telung atus taun, banjur pasucèn suci sing wis diprihatini lan diidak-idak bakal kasucèkaké; lan wahyu “mareh” ngenani rong ewu telung atus taun punika ngiket bebarengan kaloro pamedhar wektu mau, lan ing ayat telulukur saka Daniel sanga, Gabriel nuntun Daniel supaya mangertèni gegayutaning kaloro wahyu kasebut.

Nalika ing wiwitaning panyuwunmu dhawuh iku wus medal, lan aku teka arep nyaritakaké marang kowé; awit kowé iku kasmaran banget: mulané mangertènana prakara iku, lan renungna wahyu iku. Daniel 9:23.

Tembung sing ing ayat kasebut dipunjarwakaken dados “mangertos,” “timbang,” punika tembung Ibrani “biyn,” lan tegesipun “misahaken kanthi pikiran”. Gabriel maringi pawartos dhateng Daniel supados damel pamisahan ing pikiran antawisipun “bab punika” lan “wahyu.” “Wahyu” ing ayat punika inggih punika tembung Ibrani “mareh,” lan punika wahyu bab kalih ewu telung atus taun ingkang rampung ing tanggal 22 Oktober 1844. Tembung Ibrani ingkang dipunjarwakaken dados “bab,” punika tembung ingkang sami ingkang dipunjarwakaken dados “prakawis,” wonten ing ayat kapisan saking pasal sepuluh. Punika tembung Ibrani “dabar,” lan punika nggambaraken wahyu bab kalih ewu gangsal atus kalih dasa taun ingkang ugi rampung ing tanggal 22 Oktober 1844.

Ing ayat kapisan saka pasal sepuluh, umat prajanjiané Allah ing dina-dina wekasan dipralambangaké déning Belteshazzar, lan wong-wong mau wis mangertèni tambahé kawruh sing rawuh ing wektu wekasan ing taun 1989, sing ndadèkaké wong-wong mau bisa mangertèni sesambungan antarane loro wahyu mau, kang déning para Millerit saka gerakan malaékat kapisan mung dimangertèni sawatara waé. Ing ayat iku, wahyu sing dipralambangaké minangka “perkara” diidhèntifikasi minangka sing paling dawa saka loro ramalan mau, amarga ing antarané loro rujukan ing ayat iku marang “perkara” mau, Daniel nedahaké yèn wektu sing katemtokaké tumrap “perkara” mau (dabar) iku “dawa”, sajroning gegayutané karo wahyu mau (mareh).

Ing taun katelu pamaréntahané Kores, ratu ing Persia, sawijining prakara kaandharaké marang Dhanièl, kang aran Bèltsazar; lan prakara iku nyata, nanging wektu kang katetepaké iku dawa: lan dhèwèké mangertèni prakara iku, sarta nduwèni pangerten bab sesanti mau. Daniel 10:1.

Kasunyatan kang alus manawa “pitung mangsa” iku ramalan wektu kang paling dawa sing dipratelakaké déning kaum Millerit, dipungkiri déning Adventisme Laodikia, adhedhasar sawijining pethikan sing padha dipuntwisti kanggo karusakané dhéwé. Kanthi nampik “pitung mangsa” ing pambrontakan taun 1863, wong-wong mau ora nyumurupi gegayutané loro ramalan iku, lan mung bisa, utawa mung gelem, nyumurupi pethikan sabanjuré

minangka kang mratélakaké rong èwu telung atus taun.

“Pangalaman para murid sing martakaké ‘injil Kratoning Allah’ nalika rawuhipun Kristus ingkang kapisan, gadhah padananipun wonten ing pangalamanipun para tiyang ingkang martakaké pawartos bab rawuhipun kaping kalih. Kados déné para murid tindak martakaké, ‘Wektuné wis kapenuhan, Kratoning Allah wus cedhak,’ mekaten ugi Miller lan para mitranipun martakaké bilih mangsa nubuatan ingkang paling dawa lan ingkang pungkasan, ingkang dipratélakakén wonten ing Kitab Suci, sampun caket wekdalipun badhé rampung, bilih pangadilan sampun cedhak, lan bilih Kraton langgeng badhé kawiwitan. Martakaké para murid ngenani wektu punika adhedhasar pitungdasa minggu ing Daniel 9. Pawartos ingkang kaparingakén lumantar Miller lan para mitranipun ngumumaké pungkasaning 2300 dinten ing Daniel 8:14, ingkang pitungdasa minggu punika dados satunggal bagéanipun. Martakaké kekalihipun adhedhasar kaleksananipun pérangan ingkang béda saking satunggal mangsa nubuatan ageng ingkang sami.” *The Great Controversy*, 351.

Aja nganti luput mangertèni logika kang ana sajroning pérangan pungkasan iki. Adventisme Laodikia ora mulang marang jagad yèn wong-wong Millerit ngira yèn papan suci kang bakal disucèkaké kuwi papan suci swarga, awit wong-wong kuwi, lan sapa waé kang gelem nyawang cathetan sajarah, padha sumurup yèn wong-wong Millerit pracaya yèn papan suci kang bakal disucèkaké kuwi bumi. Pérangan kang dipelintir déning Adventisme Laodikia tumuju marang karusakané dhéwé iku yaiku, “mula Miller lan para mitrané martakaké yèn mangsa kenabian kang paling dawa lan kang pungkasan kang kaandharaké ing Kitab Suci wis mèh rampung”, kang miturut panegesé iku yaiku rong èwu telung atus taun ing Daniel pasal wolu, ayat patbelas.

Buku-buku sajarah Adventisme dhewe negesake manawa telung atus juru khotbah Millerite KABEH migunakaké bagan pionir taun 1843 ing pasamuwané, lan iki cetha tanpa samar ing bagan mau, uga ing sakèhé paseksèn sajarah liyané, manawa “pitu mangsa,” (rong èwu limang atus rong puluh taun), iku minangka ramalan sing padha kenali minangka “wektu ramalan sing paling dawa lan sing pungkasan,” kang “wis mèh entèk.” Awit saka pambrontakané ing taun 1863, nalika padha nolak watu dhasar saka “pitu mangsa,” saiki wong-wong mau kanthi wuta ngeyel yèn Sister White lagi nulis ulang sajarah sing wis mapan ing pethikan saka *The Great Controversy*.

Ing ayat kapisan saka Daniel pasal sepuluh, Belteshazzar nggambarake umate Gusti Allah ing dina-dina wekasan, lan dheweke padha mangertèni pitakonan lan wangsuln ing Daniel pasal wolu, ayat telulas lan patbelas, kang déning Sister White diidentifikasi minangka dhasar lan pilar utama iman Advent. Gambaran kang diwakili déning Daniel ing ayat kasebut lagi nandhani sawijining bédané antarane umate prajanjiané Gusti Allah ing dina-dina wekasan lan Adventisme Laodikia, awit wong-wong mau iku wong-wong kang mangertèni tambahng kawruh ing taun 1989.

Ing taun katelu pamaréntahané Kores, ratu Persia, ana sawijining prakara kawehyakaké marang Dhaniël, kang asmané kasebut Belsyazar; lan prakara iku nyata, nanging wektu

kang katetepaké iku dawa; lan dhèwèké mangertèni prakara iku, lan nduwèni pangerten bab wahyu mau. Daniel 10:1.

Ayat kapisan iku wiwitaning sesanti kang kaparingake ing sacedhake Kali Hiddekel, kang pungkasané ana ing bab rolas. Ing kono kita nemokake pambukakan meterai kitab Daniel ing mangsa wekasan, mula gambaran bab Daniel kang mangertos loro-loroné, yaiku “bab punika” lan “sesanti,” gegandhengan karo wong-wong kang mangertos, lan kang dipunwastani “wong wicaksana,” minangka mbandhingaké karo wong-wong kang boten mangertos, lan kang dipunwastani “wong duraka.” Ing ayat sedasa saka bab rolas, bedaning kalih golongan punika dipungambarake.

Akeh wong bakal disucèkaké, lan diputihaké, lan diuji; nanging wong duraka bakal tumindak duraka; lan ora ana siji waé saka wong duraka sing bakal mangerti; nanging wong wicaksana bakal mangerti. Daniel 12:10.

Para “wicaksana” padha mangerti, nanging wong duraka ora mangerti, lan tembung sing dijarwakake dadi “mangerti” iku tembung sing padha karo sing wis kita tetepake ing ayat kaping telulukur saka pasal sanga. Iku yaiku tembung Ibrani “biyn,” kang tegesé misahake kanthi batin utawa pamikir. Wong duraka ora mangerti tambahing kawruh, amarga padha ora gelem nindakake pamisahan ing pamikirané marang rong wahyu sing dadi bebener-bebener kang Belteshazzar diidentifikasi mangerti ing ayat siji, nalika panjenengane diidentifikasi minangka Belteshazzar lan dudu Daniel. Ing ayat siji panjenengane diidentifikasi minangka umat prejanjiané Gusti Allah ing dina-dina pungkasan, lan panjenengane diidentifikasi minangka wong-wong sing mangerti rong wahyu sing kudu dibédakaké kanthi pamikir déning umaté Gusti Allah. Gusti Yesus nggambarake pungkasaning sawijining prakara kanthi wiwitaning sawijining prakara, lan ing pasal rolas, para wicaksana iku wong-wong sing mangerti ramalan rong ewu telung atus taun, lan sesambungané kang langsung karo ramalan wektu “sing paling dawa lan pungkasan,” yaiku rong ewu limang atus rong puluh taun.

Kita badhé nerusaké panaliten kita babagan wahyu pungkasanipun Daniel wonten ing artikel salajengipun.

Umat-Ku katumpes marga kurang kawruh; awit sira wis nampik kawruh, Aku uga bakal nampik sira, supaya sira ora dadi imam tumrap Aku maneh; marga sira wis lali marang angger-anggering Allahira, Aku uga bakal nglalèkaké anak-anakira. Hosea 4:6.

Kowé uga, minangka watu-watu urip, lagi kabangun dadi griya kasukman, dadi imam suci, supaya nyaosaké kurban-kurban kasukman, kang kadhanggep dening Allah lumantar Gusti Yésus Kristus. Mulané ana katulisan ing Kitab Suci: Lah, Ingsun mapanaké ing Sion sawijining watu pojok kang utama, kang kapilih, kang aji; lan sapa waé kang pracaya marang Panjenengané ora bakal kawirangan. Mulané tumrap kowé kang padha pracaya, Panjenengané iku aji; nanging tumrap wong-wong kang ora manut, watu kang ditampik déning para tukang yasa, watu iku uga kang dadi watu pojok kang utama, lan dadi watu sandhungan lan karang kang gawé kesandhung, yaiku tumrap

wong-wong kang kesandhung marang pangandika, amarga ora manut; lan tumrap iku padha wus katetepaké. Nanging kowé iku turun kang kapilih, imam karajan, bangsa suci, umat kagungané Allah piyambak; supaya kowé mratélakaké kamulyaning Panjenengané kang wis nimbali kowé metu saka pepeteng menyang pepadhangé kang nggumunaké; kowé kang biyèn dudu umat, nanging saiki dadi umaté Allah; kang biyèn ora tanpa kawelasan, nanging saiki wis tanpa kawelasan. 1 Petrus 2:5–10.

Lan anggepana yèn kasabarané Gusti kita iku karahayon; kaya déné sedulur kita kang kinasih, yaiku Paulus, miturut kawicaksanan kang kaparingaké marang dhèwèké, uga wis nulis marang kowé; mangkono uga ana ing kabèh surat-suraté, nalika ngandika ana ing kono bab prakara-prakara iki; ana ing sajroné iku sawatara prakara kang angel dimangertèni, kang déning wong-wong kang ora sinau lan ora mantep dipuntwèng, kaya déné marang Kitab-Kitab Suci liyané uga, tumuju marang karusakané dhéwé. Mulané kowé, para kekasih, awit kowé wus ngerti prakara-prakara iki sadurungé, padha waspadakna, supaya kowé aja nganti, kesasar déning kasalahané wong-wong duraka, gugur saka katetepanmu dhéwé. 2 Petrus 3:15–17.

Elingna wong-wong iku bab prakara-prakara iki, kanthi negesi ana ing ngarsané Pangéran supaya aja padha padudon bab tembung-tembung kang ora ana paédé, awit iku mung nuwuhaké rubeding para kang ngrungokaké. Sregepa ngupaya supaya kowé kapanggih karsa ing ngarsané Allah, dadi buruh kang ora prelu isin, kang kanthi bener mbagèkaké pangandika kayekten. Nanging singkirna omongan-omongan kang najis lan tanpa guna, awit iku bakal saya nambahi marang tumindak duraka kang luwih akèh. 2 Timotius 2:14–16.